

ІНТЕРАКТИВНІ ТЕХНОЛОГІЇ ЯК ЧИННИК ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ

Розвиток освіти і зростання вимог до підвищення ефективності підготовки майбутніх фахівців на сучасному етапі розвитку суспільства вимагає суттєвої корекції навчального процесу. Відбувається перехід від традиційних технологій навчання, що продукують репродуктивне засвоєння певної суми знань, до інноваційних шляхів підготовки майбутнього фахівця.

Підвищення ефективності підготовки студентів у ВНЗ є однією з найактуальніших проблем сьогодення. Розв'язання цієї проблеми потребує удосконалення змісту, форм, методів, способів, засобів і технологій навчання. Тому модернізація освітньої діяльності з метою підготовки фахівця XXI століття, визначається стратегічною метою розвитку освіти і науки – у вдосконаленні методики підготовки майбутніх фахівців із вищою освітою.

Педагогічні технології, які активно застосовуються в педагогічному процесі ВНЗ, дають змогу студентам можливості апробувати професійні ролі та функції у процесі навчання. Інтерактивна, суб'єкт-суб'єктна діяльність допоможе студентам адаптуватися до реальної професійної міжособистісної взаємодії.

На думку науковців зміст інтерактивних технологій полягає в тому, що навчальний процес у контексті діалогу – це постійна активна взаємодія та спілкування його учасників, тобто «інтеракція» [1, с. 18].

Відтак, можна стверджувати, що застосування інтерактивних технологій у підготовці майбутніх педагогів спрямовується на стимулювання різних видів природної активності студентів, а саме:

– розумової (інтенсивність мислення, генерування ідей, висловлювання припущень, проектування, конструювання, моделювання, дослідження, виявлення творчої уяви, зосередженості, уваги, спостережливості, здійснення аналітико-синтетичних операцій);

– емоційної, яка відображається в емоційній напрузі та особистісних переживаннях під час участі студентів у інтеракціях;

– соціальної, що полягає в імітації виконання професійних ролей, обміні думками, особистісного ставлення до професійних дій тощо;

– фізичної активності у практичній діяльності.

Для оптимізації професійної підготовки майбутніх викладачів виокремлюються такі групи інтеракцій:

1. Методи створення сприятливої атмосфери та організації комунікації (інтерактивні вправи на встановлення контакту), що своєю процесуальною основою мають «комунікативну атаку», яка здійснюється викладачем на початку організації педагогічної взаємодії для оперативного об'єднання у спільну роботу всіх студентів. Це сприяє їх самоактуалізації та адаптації до створеної професійної ситуації.

2. Методи організації обміну діяльностями (вправи на вміння слухати, на прийом і передачу невербальної інформації, вправи на прийняття групового рішення та орієнтовані на одержання зворотного особистісного зв'язку), що мають на меті поєднання індивідуальної і групової спільної роботи учасників педагогічної взаємодії, спільну активність, співвідношення діяльності викладача і студентів.

3. Методи організації мислєдїяльностї (різноманїтнї вправи, в основї яких лежить методика проведення «мозкового штурму»), якї дозволяють здїйснити мобїлізацію творчого потенціалу кожного студента, розвивають їх позитивну мотивацію до навчання, і водночас стимулюють активну мислительну діяльність, шляхом виконання студентами різних розумових операцій.

4. Методи організації смислотворчостї (вправи на діагностику комунікативної компетенції, на розвиток навичок вирішення чи уникнення конфліктів, на розвиток навичок виконання професійних ролей, на підготовку до типових і проблемних комунікативних ситуацій), провідною функцією яких є створення суб'єктами навчально-пізнавального процесу нового способу міжособистісної взаємодії, відображення студентами свого індивідуального розуміння змісту психолого-педагогічних і культурних явищ, якї вивчаються, обмін цими смислами і збагачення свого індивідуального уявлення про ті чи інші явища.

5. Методи організації рефлексивної діяльності спрямовані на самоаналіз і самооцінку студентами навчальної взаємодії, своєї діяльності та її результатів. Методи цієї групи дозволяють студентам і викладачу зафіксувати стан пізнавальної активності студентів і визначити причини та наслідки досліджуваних процесів [2].

Отже, інтерактивне навчання майбутніх викладачів педагогіки розглядається як спеціальна форма організації навчально-пізнавальної діяльності студентів, за умовисистематичного використання зазначених груп методів задля активної взаємодії всіх учасників освітнього процесу. Водночас, аналіз сутності інтерактивних технологій, їх компонентний склад (інтерактивні форми, методи, засоби), класифікаційні ознаки і основні функції у професійній підготовці майбутніх потребує визначення оптимальних педагогічних умов застосування цих педагогічних інновацій у процесі професійної підготовки.

Список використаних джерел

1. Мельник В. В. Інтеракція в освітньому процесі: технологія організації / В. В. Мельник // Управління школою. – 2006. – № 23 (133). – С. 15 – 35.
2. Кашлев С. С. Технология интерактивного обучения / С. С. Кашлев. – Мн. : Белорусский верасень, 2005. – 196 с. – (Педагогика, обращенная в завтра).

УДК 373.31.03-057.874 «7124»

ТОМИШИНЕЦЬ Н.М.
ЛАЛАК Н.В.
Мукачівський державний університет, Україна

ФОРМУВАННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ СВІДОСТІ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ

Одним із головних завдань сучасної освіти, визначених Національною стратегією розвитку освіти в Україні на період до 2021 року, є побудова ефективної системи національного виховання на засадах загальнолюдських, полікультурних,

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>